

Ardealul Juridic

Revistă de Drept și de Unificare Legislativă,
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparate

Revista apare regulat la 1. și 15. a fiecărei luni afară de lunile de vacanțe Iulie și August (iar în cursul anului excepțional ca număr dublu) când apare odată pe lună

Abonamentul pentru

Instituții și Autorități	500 Lei pe 1 an
Advocați	400 Lei pe 1 an
Magistrați	300 Lei pe 1 an
Un număr simplu	20 Lei
Un număr dublu	30 Lei
Un număr vechiu	55 Lei

Redacția: Str. Calea Victoriei No. 53.
Telefon 590. Administrația: Str. Regina Maria 34 (Radio Reclame România S.A.)
unde se primesc abonamente și ori ce cereri de adje. Telefon 630

S U M A R U L

1. Înțelesul art. 45 pr. p. română (Cercetări cu 45) *de I. Mănescu
Președinte Curtea de
Apel Cluj*
2. Câteva lămuriri *de Ion Sabie
Judecător Trib. Năsăud*
3. Material de unificare (Refacerea Cărilor Funduare din Bucovina) *dr. Vasile Baldu
Fost Pres. Curtea de
Apel Cernăuți*
4. Rezumate de jurisprudențe stabilite de instanțele jud. din Ardeal și Casație

Înțelesul articolului 45 Procedura Penală română (Cercetări cu 45)

În „Ardealul Juridic” nr. 9 din 1 Mai 1926 s'a publicat deciziunea nr. 96 din 10 Aprilie 1926 a Camerei de punere sub Acuzare de pe lângă Curtea de Apel Timișoara, care are de obiect tocmai chestiunea corespunzătoare titlului acestui articol.

Această deciziune a fost însoțită de o adnotare a dlui director al acestei reviste, care pe lângă că aproba soluția dată de Camera de punere sub Acuzare, anunță în acelaș timp, că ține deschise coloanele revistei sale discuției, asupra acestei chestiuni.

În adevăr chestiunea este foarte importantă, și de mare actualitate pentru marea majoritate a magistraților din Ardeal, unde susanunțatul articol a început să-și aibă apli carea.

Și acum, pentru că dl Director a pledat pentru aprobarea susamintitei decizii, ne permitem să susținem teza contrarie soluției dată, cu toată considerațiunea ce avem pentru unii din membrii care au compus acea Camera.

Sarcina ne va fi ușoară, căci ne vom servi în primul rând de principiile juridice pe care le relevă atât Camera în motivarea deciziunii sale, cât și dl adnotator în adnotația sa.

Chestiunea care se pune, în vederea practicei de urmat, este următoarea: „Are nevoie procurorul de o ordonanță de neurmărire sau urmărire din partea judecătorului de instrucție, când el, față ce rezultatul cercetărilor făcute de judele de instrucție, cerute în baza art. 45 Pr. P., a dat o decizie de clasare (neurmărire)?”

Camera de punere sub Acuzare de pe lângă Curtea de Apel din Timișoara, a răspuns afirmativ și chiar a ordonat judecătorului recalitrant, ca să declare dacă urmărește sau nu.

Aceasta a făcut-o nu atât că nu recunoaște soluțiunea negativă în drept, cât mai mult pe o interpretare greșită a art. 45 P. P. R. și o interpretare forțată, a cererii Parchetului adresată judecătorului de instrucție.

În primul rând trebuie să se facă deosebire între urmărire și instrucție.

Urmărirea este rezervată, ca regulă generală, de Proc. Penală, procurorului. Ce se înțelege prin urmărire? O spune capitolul III al Pr. Penale.

Instrucțiunea este rezervată exclusiv judecătorului de instrucție. Ce se înțelege prin instrucție? O spune capitolul V al Pr. Penale, iar art. 53 ține să remarce că urmărirea nu este tot una cu instrucția.

Dreptul procurorului de a urmări, este dreptul și ocazia de a pune în mișcare acțiunea publică, drept pe care îl pune ca principiu și Camera de punere sub Acuzare, cu excepțiunea pe care o recunoaștem și noi, a judecătorului de instrucție în cazuri de flagrant delict și a părții civile.

Când procurorul pune în mișcare acțiunea publică, adică poate afirma cu toată tăria, de cineva, că este vinovat de cutare faptă penală, el trebuie să aibă în vedere oarecari elemente prevăzute de lege, pe care trebuie să le aprecieze. În cazul acesta el face operă de jude-

cător, și opera aceasta poartă în limbajul juridic numele de hotărâre, în ce privește pe procuror, această hotărâre poartă numele de rechizitor, iar diferitele dispozițiuni luate în vederea rechizitorului sunt egale cu încheerile judecătorești. Iacă, deci, atâtea motive pentru care nu împărtășim părerea dlui Director, că rechizitoriul este sinonim cu adresă.

Ce face procurorul pentru ca să ajungă la convingerea de a pune în mișcare acțiunea publică?

Mai întâi de toate trebuie să ia cunoștință de comiterea unui fapt penal: fie personal, fie încunoștințat de cel vătămat sau de subalternii săi sau orice alt funcționar sau cetățean.

Apoi să vadă cercetările deja făcute sau să facă sau să provoace cercetările care l-ar putea edifica, pentru punerea în aplicare a acțiunii publice fie în fața instanțelor de judecată, fie în fața judecătorului de instrucție pentru instrucție.

„Nu se poate considera ca pusă în mișcare acțiunea publică, cât timp nu se indică persoana infractorului și faptul penal, care i-se impută” — zice Camera de punere sub Acuzare și suntem de acord.

Acțiunea publică nu poate lua naștere decât, atunci când se constată că există o infracție penală, zice art. 1 din Proc. Penală.

Ca urmare a acestui principiu, procurorul trebuie să aibă, sau să facă, o cercetare în prealabil. Să aibă, într'un cuvânt, la îndemână ceva probe, căci numai așa va putea zice că s'a comis cutare fapt penal și că îl impută cutărei persoane.

Ce îi pune la îndemână legea, procurorului, pentru atingerea acestui scop?

Când cazul este flagrant, chiar el poate să facă cercetările necesare convingerii sale.

Când cazul nu este flagrant, el n'are competența de a instrumenta. Aceasta o spune art. 45 Pr. P. („când cazul nu va fi flagrant, va fi dator a cere dela judecătorul de instrucție ca să ordone cercetările cuvenite).

Dar cazul poate fi flagrant pentru alți ofițeri de poliție judiciară auxiliari ai săi sau chiar neflagrant înă denunțat acestora.

În puterea legii aceștia vor dresa acte de cercetare și tot în puterea legii sunt obligați a le transmite procurorului.

Ce va face procurorul cu aceste acte? Le va aprecia și va decide dacă este perfect edificat: fie că clasează afacerea, fie că va pune în mișcare acțiunea publică, în fața instanțelor de judecată, în cazuri de delict de

mică importanță, fie că va sesiza pe judecătorul de instrucție pentru instrucție, întotdeauna pentru cazurile de crimă justifiabile de Curțile cu juri, și numai în cazuri grave pentru delict.

Dar dacă nu este edificat fie în privința calificării faptului, fie în privința persoanei și ea atare, se vede în imposibilitate de a lua decizia la care este forțat de lege și pe de-o parte, afacerea nu ar fi pentru el flagrantă ca să poată cerceta el sigur ce îi este necesar, iar pe de altă parte, afacerea nefiind flagrantă, legile îl opresc de a face cercetări?

Atunci legea, prin art. 45, nu numai că îi dă dreptul, dar chiar îl obligă, ca să ceară cercetări, dela cel mai superior și cu mai multe posibilități de a face cercetări și singurul de altfel competent ofițer de poliție judiciară, care este judecătorul de instrucție. Procedând astfel procurorul face apel exclusiv la calitatea de ofițer de poliție judiciară, a judecătorului de instrucție, calitate pe care i-o dă art. 14 din Pr. P.

Că și Camera de punere sub acuzare are cunoștința de aceste principii voi cita următorul pasaj din deciziune, prin care rezumă principiile doctrinei:

1. „Când (judecătorul de instrucție) este sesizat de Parchet pentru a proceda la cercetări (art. 45 pr. pen. rom.) fără a i se indica persoana infractorului, ci numai un fapt penal denunțat, el lucrează ca ofițer de poliție judiciară, făcând-o instrucție *in rem* și căutând să stabilească elementele constitutive ale infracțiunii cum și indicii pentru descoperirea autorilor ei, pentru a da astfel posibilitate Ministerului Public de a dechide sau nu, acțiunea publică”.

Trebuie să remarc numai că art. 45, exclude cu desăvârșire excepția lui *in rem*, și că este general.

În Franța s'a criticat foarte mult practica ce se desvolta, ca procurorul în cazuri neflagrante, să delege cu cercetările necesare edificării sale, pe alți ofițeri de poliție judiciară și s'a mers până a se ataca ca nule aceste cercetări.

Acum, dacă este adevărat că procurorul este stăpân pe acțiunea publică și că el poate singur clasa o afacere înainte de a pune în mișcare (exercita) acțiunea publică, principiu admis și de Dl Director al revistei în adnotarea sa, bine înțeles cu excepția cazului când vătămatul s'a constituit parte civilă prin plângere; dacă cercetările cu 45 sunt cerute

Înainte, ca procurorul să capete convingerea că trebuie sau nu să deschidă acțiunea publică; dacă de fapt nu sa deschis încă acțiunea publică prin faptul că procurorul a cerut numai cercetări cu 45, după cum de altfel conchide și Camera de punere sub acuzare când zice: „ori, în cazul cercetărilor conform art. 45 pr. pen. rom., cât timp procurorul nu face aceste indicații (nu se indică persoana infractorului și faptul penal care i se impută) evident nu poate fi vorba de o acțiune publică deschisă“, nu ar fi oare nu numai ilegal, dar nici logic, ca să supunem actele procurorului cenzurei judecătorului de instrucție, ba chiar să confirmăm printr'o înaltă decizie, pretențiile unui procuror care fie că nu are mândria funcțiunii sale, fie că n'are curajul convingerilor sale, cere să fie acoperit printr'o ordonanță a judecătorului de instrucție?

Ar fi ca să dăm un rol pe care legea nu-l acorda unui ofițer de poliție judiciară, ar fi ca să dăm ocazie unui ofițer de poliție judiciară să cenzureze pe procuror, tocmai într'una din prerogativele cele mai înaltă și substanțiale, căci am rămas bine fixați asupra principiului — de data aceasta de acord și cu Dl Procuror General, care ar fi fost mai bine să rămâe cu ideile pe care se zice că i le-a atribuit subalternul său, jud. de instr. ca puse într'un ordin circular, — că în cazul cercetărilor conf. art. 45 judecătorul de instrucție lucrează exclusiv în calitatea lui de ofițer de poliție judiciară nu și de judecător.

În această calitate, judecătorul nu are mai multe prerogative decât orice ofițer de poliție judiciară și odată cercetarea terminată el trimete dosarul procurorului cu mențiunea că a îndeplinit rugarea sa.

Rolul de judecător de instrucție al judecătorului de instrucție, începe când are în fața sa un flagrant delict, când este sesizat printr'o plângere directă cu constituire de parte civilă sau când este sesizat de procuror printr'un rechizitor introductiv, adică când cei arătate mai sus, ridică acuza contra unei persoane bine determinate și o învinuște nu numai o bănuște de un fapt precis, prevăzut și penal de codul penal.

În adevăr, în acest caz legea îi permite de a aprecia faptele și imputabilitatea, de a fi de altă părere decât procurorul, în fine de a denega încă dela început instrucția în caz de prescripție, competență și atribuție, pronunțând acele ordonanțe de care legea vorbește că pot, numai să fie atacate cu opoziție în

fața camerei de punere sub acuzare; ceace nu poate să facă când lucrează în calitatea sa exclusivă de ofițer de poliție judiciară în care caz este supus controlului și privegherei procurorului general de pe lângă Curtea de Apel, adică cu perspective de a căpăta pedepse disciplinare în caz dacă nu se conformează ordinilor sau rugărilor primite dela cei în drept (vezi art. 54 pr. p. r. și legea de organizare judecătorească).

Fața de aceste considerațiuni, găsim că procurorul nu are nevoie de o ordonanță a judeului de instrucție, când înainte de a putea pune în mișcare acțiunea publică, clasează afacerea: Judecătorul care refuză a pronunța o asemenea ordonanță procedează și legal și logic.

Legal pentru considerațiunile arătate mai sus, iar logic pentru că nu se poate cere hotărâre dela un judecător, când nu s'a deschis o acțiune în fața sa:

Admițând ca s'ar găsi un judecător de instrucție, care contrar deciziei de clasare a procurorului, dată asupra unei afaceri cercetate cu 45, ar decide prin ordonanță definitivă deschiderea acțiunii publice, instanței de judecată îi revine datorit, de a respinge acea acțiune ca introdusă de o persoană fără calitate:

E cu totul altceva, când într'o afacere, procurorul a deschis acțiunea publică în fața judecătorului de instrucție printr'un rechizitor introducția și pe urmă după instrucție, clasează afacerea prin rechizitor definitiv, iar judecătorul de instrucție dă ordonanță de urmărire, pentru că în cazul acesta judecătorul de instrucție a fost sesizat și ca judecător și încă cu obligația legală de a aprecta și el faptele și a decide dacă urmărirea trebuie sau nu să aibă loc în senzul rechizitorului sau în alt sens.

După cum am văzut din punct de vedere teoretic, în regula generală, suntem de acord cu Camera de punere sub acuzare.

Ca să-și ajungă însă scopul, de a motiva hotărârea ce a dat, camera trece la premise false și concluzii neloigce.

Camera pune pe seama doctrinei următoarea distincție:

1. „Când (Judecătorul de instrucție) este sesizat de Parchet, pentru a procede la cercetări (art. 45 pr. P. R.) fără a i se indica persoana infractorului, ci numai un fapt penal denunțat, el lucrează ca ofițer de poliție judiciară, făcând o instrucție *in rem* și cautând

să stabilească elementele constitutive ale infracțiunii, cum și indicii pentru descoperirea autorilor ei, etc."

2. „Când (Judecătorul de instrucție) este sesizat, fie de cel vătămat, care se constituie parte civilă (art. 60 pr. p. R.), fie printr'un rechizitor introductiv al Parchetului (art. 61 pr. pen. R.) indicându-se persoana inculpatului, cum și faptul penal ce i se pune în sarcină."

Iar mai jos ca concluzie zice:

„Având în vedere că deosebirea dintre aceste două ipotezi este că, în prima să indică numai faptul penal, iar în a doua, persoana în contra căreia nomează a se face instrucția, cât și faptul penal ce i se impută."

Oare, Camera de punere sub Acuzare înțelege că cercetări cu 45, se poate cere numai în cazul dacă se indică faptul? Nu, și dacă se indică și persoana?

Oare, faptul, dacă se cunoaște sau nu făptuitorul este criteriul, care dă drept procurorului să ceară a se face cercetări și pune obligația Judelei instructor de a se supune?

Ori cine va citi art. 45 pr. p. R. va căpăta imediat convingerea că este cu totul indiferent, la utilizarea drepturilor ce i le dă acest art. Procurorului, dacă se cunoaște numai faptul sau și persoana.

Criteriul imprimat de art. 45 este cu totul altul.

Art. 45 este pus la dispoziția procurorului și chiar obligat a face uz de el: 1. când faptul, indiferent dacă este sau nu cunoscut autorul, nu este flagrant, 2. și când procurorul nu este edificat asupra calificării faptei sau asupra persoanei autorului.

Aceasta rezultă din citirea art. 45 în mod singular, din citirea laolaltă a art. 31, 44 și 45 pr. p. R., din doctrina, fapt de altfel recunoscut și de Cameră, când zice: „pentru a da astfel posibilitatea Ministerului Public, de a deschide sau nu acțiunea publică" și din teoria făcută în prima parte a acestui articol.

În al doilea rând, pentruca să-și motiveze hotărârea ce a adus, caută, a interpreta și califica cererea adresată de Parchet, judecătorului de instrucție, drept un adevărat rechizitor introductiv, căci iată ce găsim în decizia Camerei de punere sub acuzare: „Având în vedere că este indiferent, dacă această determinare (cercetări în rem sau în personam) se face printr'o simplă adresă, întrucât nu după titlu, ci după conținutul său urmează a fi el calificat" (ca rechizitor).

Starea de fapt rezumată de Camera de punere sub acuzare este aceasta:

„Primul Procuror al Trib. Arad cu adresa No. 418—1926, înaintează judecătorului de instrucție al Cab. de pe lângă acel Tribunal, dosarul No. 2681—925 cuprinzând actele adresate de poliție în contra femeii B. E., *bănuită* pentru prunucidere *cu rugămintea de a proceda la cercetări, conform art. 45 pr. pen. R.*"

Așadar, pe lângă ea este induscutabil că Primul Procuror *a rugat* pe judecătorul de instrucție, a proceda la cercetări, conform art. 45 pr. p. R., dar această stare de fapt indică în deajuns, că Primul Procuror nu era edificat nici asupra faptului nici asupra autorului.

Când zici că bănuiește, este escluză siguranțe necesară, de a învinui pe cineva de un fapt penal, cea ce este imperios cerut, după cum am mai spus, unui rechizitor și în cazul acesta ori câtă bună voință am avea, nu putem să zicem, că judecătorul s'a găsit în fața unui rechizitor introductiv și deci nu era cazul ca să se împue judecătorului de instrucție o ordonanța definitivă de neurmărire sau urmărire.

I. Mănescu

Președinte la Curtea de Apel, Cluj

Câteva lămuriri

În Ardealul Juridic No. 9—1926 pag. 135, citind Deciziunea No. 96—1926 a Camerei de punere sub acuzare, de pe lângă Curtea de Apel Timișoara, care se pronunță asupra unor chestiuni de drept, cari din cauza lipsei de precizare a dispozițiilor din Codul de procedura penală, s'ar soluționa într'un sens sau altul, totuși rămân contraversate, am aflat de cuviință să dau câteva lămuriri succinte asupra acestor chestiuni.

În baza principiului că „cine poate mai mult, poate și mai puțin", judecătorul de instrucție, pe lângă calitatea sa de magistrat, care face instrucție, adică adună probele în afacerile penale cu cari este sesizat și apoi în lumina dispozițiilor codului penal etc. se pronunță, dând în judecată pe cel culpabil, are și calitate de ofițer de poliție judiciară, ca o prerogativă specială și accesorie la cea dintâiu (judecător de instrucție), calitate explicabilă în baza principiului de mai sus, căci ar părea curios, ca un magistrat, care are dreptul să facă acte atât de importante cum sunt cele de instrucție, să nu poată face acte de simplă poliție judiciară, sau de cercetare.

Ca magistrat, judecătorul de instrucție este su-

pus organelor de control, cărora sunt supuși și ceilalți magistrați al Tribunalului, iar în ceea ce privește funcțiunea sa specială de ofițer de poliție judiciară, el este supus supravegherii Procurorului general, de pe lângă Curtea de Apel conf. art. 54 pr. p. și art. 13 Leg. Org. Judecătorească.

Actele făcute de judecătorul de instrucție în prima și principala sa calitate (de magistrat) pot fi atacate numai prin remediile de drept prevăzute de lege, împrejurare, din care se evidențiază ca el nu lucrează din ordin, ci în baza prerogativelor, ce i le dă legea și deci este liber în apreciere după convingere și conștiință să accepte sau să respingă o propunere făcută, nefiind obligătorii pentru el directivele date, ci numai normele prescrise de lege, în ceea ce privește actele de instrucție ce le face.

Pentru actele de simplă cercetare, ca ofițer de poliție judiciară, judecătorul de instrucție lucrează în baza propunerii primite și nu poate face mai mult, decât prevede aceasta — acte pe cari terminându-le, încetează și însărcinarea sa, el nu este suveran în apreciere și nu poate lucra contra și peste voința, celui ce le-a delegat, adică a ministerului public.

Deciziunea de mai sus încearcă să marcheze linia până unde se înfunde rolul judecătorului de instrucție în calitate de instructor și unde începe sau se termină rolul sau de ofițer de poliție judiciară, chestiune, care prezintă un interes deosebit, din cauza prerogativelor ce le are în prima sau a doua calitate și consecințele ce pot urma, precum și a răspunderii ce o are.

Se obișnuiește, ca ministerul public, atunci când voiește ca judecătorul de instrucție să facă acte de cercetare, adică de poliție de judiciară, în propunerea sa, să facă mențiune, că cere aceasta conform art. 45 pr. p., deși această referire nu pare cu nimic întemeiată, dată fiind seria de jurisprudențe contradictorii și în special jurisprudența Inaltei Curți de Casație, care prevede, ca și cu art. 45 pr. p. judecătorul de instrucție face acte de instrucție și deci este sesizat ca atare.

Se naște acum întrebarea, dacă cu art. 45 pr. p., judecătorul de instrucție este sesizat în această calitate, sau ca simplu ofițer de poliție judiciară, sau poate fi sesizat în amândouă calitățile alternativ, uneori numai ca instructor și alteori ca ofițer de poliție judiciară, principiu din urma, care pare că este consacrat prin deciziunea menționată mai sus.

Propunerile ce le poate face ministerul public judecătorului de instrucție, indiferent de titulatură, fie ca sunt numite adrese sau rechizoare sunt „in rem” și „in rem et in personam” și ministerul public ca reprezentant al societății, fiind acela, care pune în mișcare acțiunea publică, aceasta nu se poate concepe, decât printr'un rechizitor „in rem et in personam”, fiindcă pentru a exista acțiune publică, tre-

buie să existe un subiect (autor), un obiect (victimă) și un fapt reprimat de lege (in fracțiune) etc.

Astfel concepută, acțiunea publică poate fi pusă în mișcare de ministerul public, prin „rechizitor introductiv” la judecătorul de instrucție și direct la instanța de judecată, din care moment el nu mai are nici o putere de a opri această acțiune publică și nici instanțele sesizate de a se desesiza, decât trecând prin toată filiera de instrucție și judecată, să dea o hotărâre într'un sens sau altul.

Judecătorul de instrucție astfel investit cu instruirea este suveran în măsurile legale ce le ia și nu poate fi devesit de nimene de afacerea, ce o întrunește și nici singur nu se poate devesi, decât printr'o ordonanță definitivă, care este asemănătoare unei sentințe judecătorești, și deci ca instructor are rolul adevărat al magistratului independent, atât în ceea ce privește sistemul ales, după care face instrucția, cât și în ceea ce privește analizarea și aprecierea dovezilor adunate.

În ceea ce privește însă propunerea numai „in rem”, într'un astfel de caz se afirmă ca s'a comis un fapt reprimat de legea penală (infracțiune), fără sa se aște cine este autorul (subiect) și deci lipsind un element esențial al acțiunii publice, judecătorul de instrucție nu poate fi investit cu afacerea în această calitate, deoarece nici ministerul public nu poate pune în mișcare acțiunea publică, fiindcă această încă nu există, lipsindu-i un element esențial, adică autorul bănuț și deci ori ce act s'ar face într'o astfel de afacere nu poate fi considerat ca act de instrucție, ci numai de simpla cercetare și deci de poliție judiciară, iar judecătorul de instrucție într'un astfel de caz nu poate lucra în alt rol, decât numai în cel de ofițer de poliție judiciară, rol limitat și legat de propunerea, ce i s'a făcut.

Astfel analizând dispozițiile art. 45 pr. p., din prima parte „că s'a comis în circumscripția sa vre-o crimă sau delicț”, ar rezultă, ca în acest caz cunoscându-se numai un fapt reprimat de legea penală, urmează ca ministerul public, necunoscând autorul (subiectul) poate face numai o propunere „in rem”, deci pentru a face cercetări, adică acte de poliție judiciară și a descoperi autorul, fază premergătoare punerii în mișcare a acțiunii publice, și deci în acest caz ar fi întemeiată referirea la art. 45 pr. p.; „sau vre-o persoană prevenită de vre-o crimă sau delicț se află în circumscripția sa”, rezultând ca este vorba de o propunere „in rem et in personam”, în conformitate cu acest articol, ministerul public poate învești pe judecătorul de instrucție, cu instruirea cauzii?

Din art. 45 pr. p. neputându-se stabili deci criteriul exact, nu trebuie să ne legăm de faptul la ce articol s'a referit parchetul, când a făcut propunerea judecătorului de instrucție, ci să cautăm a afla ce a voit sa se facă, instrucție sau cercetare și această

stabilită, judecătorul de instrucție trebuie să se conformeze, indiferent, dacă în cauză s'ar putea face propunere „in rem et in personam“, sau numai „in rem“, deoarece dacă parchetul a înțeles că judecătorul de instrucție să facă numai acte de cercetare ca ofițer de poliție judiciară și această și-ar însuși afacerea că și când ar fi sesizat cu instrucția, atunci această însușire este o violare a principiilor de drept consacrate prin art. 58 p. p. din care rezultă că judecătorul de instrucție afară de flagrant delict nu se poate sesiza din oficiu, ci trebuie să fie sesizat de parchet prin rechizitor introdus, respective propunere de a face instrucție, sau de partea civilă prin plângere directă, conform art. 60 procedura pen. și constituire de parte civilă.

După cum am amintit mai sus, cred că propunerea, prin care ministerul public sesizează pe judecătorul de instrucție cu facerea instrucției este mai exact numită „in rem et in personam“, din cauză că această trebuie să prevadă pe lângă persoană banuită și faptul penal de care este banuită, fapt precis calificat de codul penal etc. parere ce o întemeiez și pe împrejurarea că, deși judecătorul de instrucție, dacă în cursul instrucției descoperind incidental și alte fapte reprimite de legile penale, fie în sarcina banuitului sau chiar a altor persoane, este obligat a estinde cercetarile sale și în această direcție, totuși el nu se poate sesiza în toată forma cu instruirea acestor fapte noi, decât după ce parchetul a propus estinderea instrucției și asupra acestor infracțiuni, dispoziție care este iarăși în conformitate cu principiul consacrat prin art. 58 procedură penală menționat mai sus.

În cazul, despre care tratează deciziunea de mai sus, dacă parchetul invocând art. 45 p. p. a însărcinat pe judecătorul de instrucție cu acte de cercetare, deci de poliție judiciară, atunci după terminarea acestora și restituirea dosarului nu putea să dea rechizitor definitiv în sensul dat, ci să claseze afacerea din lipsă de dovezi, fiindcă nepunând în mișcare acțiunea publică, deși existau elementele constitutive ale acesteia, adică în cazul de față nefăcând rechizitor introductiv pentru a propune afacerea instrucției, parchetul nu putea făcând un astfel de salt și ignorând toate normele de procedură prescrise la cap. „Despre judecătorul de instrucție“ să ajungă la dispoziția art. 128 proc. penală și deci să ceară judecătorului de instrucție a se pronunța prin ordonanța definitivă într-o afacere, în care el nu a fost sesizat ca atare, doar ca contopind rechizitorul introductiv cu cel definitiv și căutând să fie mai expeditiv, a ajuns la această propunere, părere care este inadmisibilă în lipsă de text expres, care să consacre această normă și în fața dispozițiilor categorice ale procedurii penale referitoare la cap. „Despre judecătorul de instrucție“, iar dacă parchetul a voit ca

judecătorul de instrucție, să se pronunțe prin ordonanță definitivă, atunci trebuia să-l sesizeze mai întâi cu facerea instrucției.

Confuzia ce se face, cred că vine și de acolo, că procedura penală nu este consecventă în expresiunile ce le întrebunțează și nu desparte exact actele de cercetare, cari sunt de natura poliției judiciare și le fac ofițerii acestei poliții, de actele de instrucție, cari sunt de natura actelor judecătorești și le îndeplinesc magistrații în calitate de judecători de instrucție.

Astfel încheind, pentru considerațiunile menționate mai sus, este absolut necesar a se face distincție între rolul judecătorului de instrucție, când lucrează ca instructor și rolul său de ofițer de poliție judiciară, fiindcă din ambele roluri derivă situațiunea și consecințe diferite în soarta actelor ce drează, cari dacă nu s'ar respecta, atunci ușor atât Ministerul Public, cât și judecătorul de instrucție ar devia dela normele prescrise de procedura penală și uzurpând unul prerogativele celuilalt, ușor s'ar naște conflicte de atribuțiuni, cari, cât s'ar soluționa într'un fel sau altul, decât nu se vor preciza exact atribuțiunile judecătorului de instrucție și linia ce desparte ambele sale calități, adică pe cea de instructor și cea de ofițer de poliție judiciară, totuși vor rămâne să provoace regretabile neînțelegeri, cari nu numai că vor îngreuna și încetini mersul lucrărilor de instrucție, dar vor avea și repercursiuni grave atât asupra eficacității mijloacelor de represiune cât și asupra apărării drepturilor și libertății individuale.

Ion Sabie

Judecător Tribunalul Năsăud

DECANATUL BAROULUI DOLJ
PREMIUL BAROULUI DOLJ „AVRAM IANCU“

Incunoștințare

În conformitate cu dispozițiile Regulamentului pentru acordarea Premiului Baroului Dolj „Avram Iancu“, Decanatul a prevăzut în bugetul său, pe anul 1926, un premiu de *lei zece mii* pentru cea mai bună lucrare juridică, din orice domeniu al dreptului public sau privat, scrisă de un *avocat*, din orice *Barou din țară*.

Termenul de depunerea lucrărilor, în 5 exemplare, este dela 1 Aprilie 1926, până la 1 Septembrie 1926.

Regulamentul premiului este publicat în *Buletinul Uniunii Avocaților*, An. II. No. 7—8 pag. 151 și în revista *Justiția Olteniei*, An. VII. 1926, No. 1 și 2, pag. 16.

Se aduce această la cunoștința tuturor Dnii avocați definitivi și stagiați.

No. 354, 1 Iulie 1926. Dem. D. Stoinescu decan.

REZUMATE DE JURISPRUDENȚE

Stabilite de instanțele judecătorești din Ardeal și Înalta Curte de Casație

Tribunale

Instituție particulară sub controlul M. de Interne. Funcționar concediat. Act administrativ. Dacă se ataca pe calea recursului în contencios sau pe calea dreptului comun. Legea XII. din 1876 și art. 5 lit. f. legea Curții de Casație. În fapt: reclamantul fiind concediat din serviciu a intentat acțiune în daune. Înainte de intrarea în fondul cauzei pârâta ridică excepțiunea dilatorie bazată pe art. 180 pt. 1. pr. civ. ardeleană, că acțiunea trebuia intentată la contenciosul administrativ, iar nu instanțelor ordinare.

În drept: Contenciosul administrativ nu se aplică decât actelor săvârșite de autoritățile administrative și refuzului acelor autorități de a rezolva cererile relative la drepturile reclamate dela asemenea autorități.

Pentru a exista dreptul de recurs în contencios, conform art. 5 lit. f din legea Înaltei Curți de Casație, trebuie ca actul contra căruia partea se plânge să fie actul unei administrații publice, adică a unei ramuri a puterii executive, care a lucrat în virtutea autorității pe care i-o dă caracterul ei de putere constituită în stat.

Actul particularului care nu poate fi nici odată act de autoritate, nu poate fi atacat decât pe calea unei acțiuni după dreptul comun.

Prin urmare, în speță, pârâta față de raportul de drept de control între ea și Ministerul de Interne, potrivit art. 12 și 13 din legea XII. din 1876, neputând fi opozabil particularilor, deci neavând caracterul de act administrativ, incidentul de incompetență este nefondat. (Trib. Sibiu C. 1594. 5. 925 din 13 Oct. 1925.)

Curți de Apel

Excepția dilatorie relativă la competență, până când are a fi ridicată. (Art. 180 al. 3 și art. 181 din pr. civ.) Potrivit art. 180 pct. 3 din pr. civ., pârâta poate ridica excepție dilatorie, că tribunalul sesizat cu o cerere în judecată nu e competent, însă pentru a avea acest drept, trebuie a o ridica imediat după expunerea acțiunii și înainte de a lua cuvântul în fond, afară de cazul când se referă la obstacol pe care judecătoria e datoră a le lua în considerare din oficiu, sau când pârâta arată imediat ca verosimil, că nu a putut valida mai curând excepțiunea.

Scopul rezolvirii excepțiilor dilatorii, după expunerea acțiunii și înainte de a se lua cuvântul în fond, este de a netezi cursul judecării procesului pentru desbatere în fond, și părțile nu pot substitui nici prin consimțământul comun desbaterea mai târzie a excepțiilor, dispozițiunile art. 181 pr. civ., fiind categorice în această privință (Dec. No. 274—926 Curtea de Apel Brașov).

Procura. Procura dată de un locuitor din Budapesta, la noi în țară, ce formalități trebuie să îndeplinească? Procurile date în streinătate trebuiesc făcute prin act autentic sau act privat legalizat conform paragr. 100 din pr. civilă, — când însă procura deși dată de un strein (din Budapesta) a fost emisă de

acesta într-o localitate (Sighișoara) din teritoriul României, — atunci ea e supusă regulilor acestei țări, după care procura dată în numele avocatului, este suficientă dacă emitențul o subscrie cu mâna proprie.

Pentru cererea de execuție, nu se cere prin nici un text de lege procura specială (Curtea de Apel Brașov. Dec. din 24 Aprilie 1926).

Bunurile supușilor streini, cu cari România s'a aflat în stare de războiu. — Supus german. — Lichidarea acelor bunuri. — Suspendarea vânzării. (Art. 1, 27, 28 și 29 din legea pentru lichidarea bunurilor, drepturilor și intereselor supușilor fost inamici etc. publ. în Monitorul Oficial No. 55 din 13 Iunie 1923.) Bunurile, drepturile și interesele supușilor statelor cu cari România s'a aflat în stare de războiu, — între cari sunt și cele ale supușilor germani, vor fi lichidate în folosul statului conf. art. 1 din legea pentru lichidarea bunurilor, drepturilor și intereselor supușilor foști inamici, publicată în Monitorul Oficial No. 55 din 13 Iunie 1923, — indiferent de originea averii, căci nu origina averii implică naționalitatea.

Imprejurarea că reclamantul era misionar catolic, nu era o piedică la dobândirea cetățeniei române, — deosebirea de credințe religioase și confesii, de origină etnică și de limbă neconstituind în România, potrivit art. 7 din Constituție o piedică spre a dobândi drepturile civile și politice și a le exercita.

Bunurile, din moment ce aparțin unui supus al unui stat cu care am fost în războiu, sunt a se lichida indiferent că e vorba de bunuri cari formează economia generală a aceluia stat, sau ale unei societăți comerciale, sau în fine ca în speță de bunuri particulare, — căci legea nu distinge.

Recursul făcut contra deciziei Curții de Apel, — suspendă vânzarea bunurilor streine, cu sau fără cautiune după împrejurări — când mai ales fără această suspendare, recursul ce eventual ar face reclamații, nu ar mai avea nici un remediu.

Suspendarea vânzării bunurilor streine are loc fără cautiune, când pe acela bunuri s'a intabulat opreliștea de a fi înstrăinate, — care e o garanție suficientă (Dec. No. I. 1180/3/1926. C. de Apel Brașov).

Curtea de Casație

Pentruca, după legile din Ardeal, să fie loc la revizuire, se cer să se găsească acte noi, cari să nu fi fost discutate de părți. Asupra cererii de revizuire (reînoire).

Văzând motivele cererii în cuprinderea următoare: „Este adevăr că Orașul Sibiu în baza Decretului III art. 1, al Consiliului Dirigent este oraș municipal, care formează din punct de vedere administrativ un municipiu independent cu jurisdicție proprie însă acel fapt nu însemnează încă aceea ca toate regulamentele ce au fost în vigoare pe teritoriul orașului Sibiu, până nu era municipiu de sine stătător și pierd vigoarea cu ziua când devine astfel de municipiu.

Regulamentul 570/913 este în vigoare pe teritoriul orașului Sibiu până la termenul când va fi abrogată prin lege sau deciziunea Ministerială sau printr-o hotărâre a Consiliului Orașenesc din Sibiu, aprobată de Minister.

Nu județul Sibiu încasează taxe pe teritoriul orașului Sibiu, ci orașul Sibiu se obligă de noi, Prefectura județului Sibiu — a executa regulamentul despre

ținerea câinilor, care este încă în vigoare și pe teritoriul orașului Sibiu până la termenul când acel regulament va fi abrogat.

Consiliul orașului Sibiu a fost făcut odată încercare, a abrogat acel statut No. 570/913 însă proiectul nou înaintat n'a fost aprobat de Ministerul Agriculturii și Domeniilor și s'a ordonat Consiliul orașenesc din Sibiu să se țină de dispozițiunile statului No. 570/913.

Pentru a împușina numărul câinilor vagabonzi trebuie să se reglementeze ținerea câinilor și noi ca autoritate superioară trebuie să ne îngrijim ca regulamentele în vigoare să fie întocmai executate.

Din acest punct de vedere privit nu a fost ilegală deciziunea noastră, No. 1726/924.

Conform paragrafului 41 din statutul 570/913 orașele Sibiu și Sebeșul sășesc au administrat banii încasați ca taxe pe câini în sensul dispozițiilor indicatului statut.

Această dispozițiune a fost schimbată prin deciziunea Ministerului de Agricultură prin care au fost înființate Comisiunile zootehnice și create fondurile zootehnice județene. De atunci taxele de câini percepute pe baza regulamentelor municipale încurg în fondul zootehnic.

A face comisiune zootehnică și fond zootehnic separat pentru orașele Sibiu și separat pentru județul Sibiu n'are nici un rost. Viața economică a orașului Sibiu, din punct de vedere zootehnic n'are sferă de activitate destul de mare cum este comisiunea zootehnică, deci s'a făcut pentru oraș și județ numai o singură comisiune zootehnică și s'a creat numai un singur fond zootehnic. Membru în acea comisiune este primarul orașului și mulți specialiști din oraș. Se înțelege că stând astfel lucrurile am pretins dela orașul Sibiu să verse taxele încasate de pe câini la crearea fondului zootehnic încercat în acest fond. Orașul Sibiu nu a făcut acest lucru până în ziua de azi, deși a primit din fondul zootehnic împrumuturi fără dobânzi pentru a-și procura tauri pentru montă publică, ba a primit un taur gratuit.

Aceste le-am amintit din motivul ca să contestăm obiecțiunea vânătorilor ca județul Sibiu ar încasa pe teritoriul altui municipiu taxe. Județul Sibiu nu face aceasta ci orașul Sibiu este obligat a vărsa textele încasate în baza regulamentului No. 570/913 în rondul zootehnic, care îl are în comunitate cu județul Sibiu.

Câinii de vânat în baza statutului 570/913 erau câini de lux și până în finea anului 1924 s'a plătit ca taxă pe câini de lux 300 lei. În anul curent a fost modificat indicatul statut trecând câinii de vânat în șirul câinilor de lucru.

Având în vedere că în temeiul art. 139 din legea XXVI din 1896 se admite revizuirea (reinoirea) în cazul când ulterior deciziunii date procesului fundamental se găsesc dovezi noi cari n'au fost utilizate în procesul de bază, fără însă ca acest fapt să fi provenit din vina părților.

Considerând că în speță petiționarii nu invoacă vre-o dovadă nouă de care ar fi putut să se prevală în cursul procedurii de bază, ci cererea este întemeiată pe aceleași motive de drept de cari s'au servit în apărare în procesul fundamental.

Că așa fiind în temeiul sus citatului text de

lege, cererea de revizuire este inadmisibilă și ca atare celă a fi respinsă.

Pentru aceste motive respinge cererea de revizuire. (Deciziunea No 314 din 16 Martie 1926 Cas. III)

Revizuirea din oficiu a încheierilor prin care instanțele inferioare stabilesc cheltuelile și onorariile inspectorilor de avere în materie de concordat forțat. (Art. 24 din Ordonanță despre concordate și art. 479 Pr. civ.) Instanțele superioare în urma apelului revizuiesc și celelalte încheieri aduse în decursul procedurii având acest drept în temeiul dispozițiilor art. 479 Pr. civ.

În speță Curtea de Apel sesizată prin apelul declarat contra încheierii tribunalului prin care se refuză aprobarea ofertei de concordat forțat, schimbând această încheiere a redus din oficiu și cheltuelile și onorariul inspectorului de avere, deși în această privință nu se făcuse apel.

Înalta Curte a stabilit că instanțele superioare sunt în drept a cerceta din oficiu stabilirea onorariului și cheltuelilor inspectorului de avere. (Decizia No. 488 din 8 Mai 1926. Cas. s. III.)

Legea agrară pentru Transilvania. Păduri din Transilvania. Exproprierea lor. Prețul de despăgubire. Se fixează după normele din legea agrară, nu ce e din exproprierea pentru interes public. Art. 50, 52 și 131 l. agrară pentru Transilvania. Art. 17 și 131 Constituție. Art. 50 din legea agrară pentru Transilvania dispune că prețul terenurilor expropriate se fixează pe jugăre cadastrale, pe categorii și calități de pământ; el se determină prin orice elemente de apreciere și anume prețul de vânzare al pământului în localitate și în vecinătate, în anul 1913, prețul de arendare în regiune, capitalizat cu 5 la sută, evaluarea făcută de instituțiile de credit; venitul net la jugărul cadastral, impozitul funciar și orice alte date din ultimii 5 ani până la 1913; în nici un caz prețul nu va trece peste prețul din anul 1913, iar socoteala se va face în lei.

Art. 52 din aceeași lege agrară prevede că prețul pădurilor se stabilește avându-se în vedere la prețuire calitatea materialului lemnos, speciile, căile de comunicație, depărtarea de gări și centre de desfacere, fără ca prețul fixat să poată întrece mijlocia prețurilor din localitate sau regiune, din ultimii 5 ani înainte de 1913.

Legiuitorul constituant din 1923 a declarat prin art. 131 că art. 50 din legea agrară din Transilvania face parte integrantă din Constituțiune; deci, modul de a determina prețul de despăgubire pentru terenurile expropriate, limitarea lui și interdicțiunea de a trece peste cel din anul 1913, sunt dispozițiuni constituționale.

Dacă legiuitorul constituant nu a declarat formal că și art. 52 face parte integrantă din Constituțiune, rațiunea este că el a crezut inutil aceasta, întrucât, pe de o parte, principiul limitării prețului de despăgubire, prevăzut și în art. 52, era deja stabilit prin art. 50 și întrucât, pe de altă parte art. 52, precum și art. 51, 53, 54 din legea agrară pentru Transilvania, referitoare la determinarea prețului celor unite cu solul, nu sunt decât urmarea firească și completarea dispozițiuni din art. 50 legea agrară, mai

ales că art. 131 din Constituție declară că sunt și rămân cu caracter constituțional dispozițiunile din legile agrare privitoare la pământurile cultivabile, la păduri, etc., la prețuri, la modul de plată... așa că și art. 52 are un caracter constituțional.

A recurge, pentru stabilirea prețului de despăgubire pentru păduri, la art. 17 din Constituție, după care exproprierea nu se poate face, fără o dreaptă și prealabilă despăgubire, ar fi a se aduce o gravă atingere reformei agrare, dictată de un înalt interes social și național și a se face o distincțiune între pământurile de cultură și păduri, cu nimic justificată și pe care nici cel ordinar n'a înțeles să o facă.

Prin urmare disp. din art. 52 din legea agrară pentru Transilvania fiind de ordin constituțional, cu drept cuvânt Curtea de Apel a fixat prețul pădurii expropriate recurentului după normele art. 50 și 52 din legea agrară, iar nu după principiul din dreptul comun consacrat de art. 17 din Constituție, așa că a făcut o bună aplicațiune a legii (*Cas. S. U. Dec. No. 21 din 19 Noembrie 1925*).

MATERIAL PENTRU UNIFICAREA LEGISLATIVĂ

(Urmare)

Conform dispozițiilor § 83 al. 4 al regulamentul din 11 Octombrie 1907 f. l. i. No. 243 și § 21 al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96 termenul de declarare poate fi fixat și mai puțin de un an. Fixarea termenului va fi determinată de mulțimea și felul defectelor constatate în procedura de rectificare și trimiterilor pe cale de judecată; se vor ține însă în seamă și dispozițiunile § 36 al. 1 al legii din 11 Decembrie 1906 f. l. i. No. 246, conform cărora primul termen din edictul prevăzut de § 6 al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96 nu se poate închide mai degrabă decât până ce vor expira 6 luni după efectuarea înscrierilor, cari se vor face în baza unor hotărâri definitive asupra tuturor pretențiilor tranșate pe cale de judecată și că o prelungire a acestui termen cade în competența Curții de Apel.

În edict se va da lămurirea că acele persoane, — cari prețind o modificare sau o complectare a repartizării sarcinilor, executate în tabulă în baza legii din 11 Decembrie 1906 f. l. i. No. 246 pe motivul, că situația decizivă pentru această repartizare a fost ulterior modificată prin o decizie asupra unei pretențiuni de proprietate trimisă pe cale de judecată — vor avea să declare pretențiunea până cel târziu 3 luni înainte de expirarea termenului fixat în edict.

Se va arăta în edict, că urmarea pierderii termenului implică pierderea dreptului de a reclama drepturile ce aveau să fie declarate față de o treia persoană, cari au dobândit de bună credință drepturi tabulare pe baza înscrierilor din cărțile funduare și care nu au fost contestate. În edict se va mai arăta, că obligațiunea de a face declarațiunea nu suferă nici o modificare, dacă dreptul ce avea să fie declarat apare din cartea funduară veche, din vr'o rezolvire judecătorească, și că repunerea în starea anterioară din cauza pierderii termenului, cât și o prelungire de termen sunt inadmisibile.

La data deschiderii cărții funduare noi se vor închide și scoate din întrebuințare cărțile vechi existente — întrucât cărțile funduare noi le înlocuiesc.

Se vor admite și executa cereri pentru înscrieri în cărțile funciare vechi numai în cazul, când ele au fost prezentate înaintea deschiderii cărților funciare noi.

Declararea de pretențiuni de proprietate

Declararea trebuie făcută în termenul fixat în edict; o formă specială pentru declarare nu este prevăzută, o anexare de documente nu e necesară, dară trebuie indicat titlul constitutiv pe care se bazează pretențiunea. Fiecare declarare, care ține la o modificare a înscrierilor referitoare la raporturile de proprietate sau posesiune se va adnota în cărțile funduare și anume în foaia de proprietate dacă e vorba de proprietatea unui imobil întreg, în foaia de avere dacă e vorba de pretențiuni asupra părților singuratiche ale unei fascicule. Această adnotare nu are însă importanța adnotării litispendenței, așa că un litigiu neadnotat în cărțile funduare nu poate fi continuat contra succesoriului în posesiune, deși este adnotată declararea pretențiunii de proprietate (Decizia Curții de Casație din 25 Noembrie 1887 Nr 12880 G. U. 11854). Într'un articol special vom reveni asupra temeiniciei acestei decizii.

Dacă se sprijinește pretențiunea declarată a unui posesor de fapt, ca să fie modificată o înscriere de proprietate pe motivul că imobilul mai bine de zece ani înaintea introducerii procedurii de rectificare n'a fost în posesiunea de fapt a proprietarului înscris, nici a predecesorului său, și dacă la dezbaterile conduse nu se realizează un acord, stabilindu-se însă faptul afirmat de declarant, el nu se va trimite pe cale de judecată, ci se va modifica înscrierea în sensul declarațiunii, trimițându-se proprietarului înscris în tabulă pe cale de judecată.

Pentru intrarea în judecată Judecătoria va fixa un termen potrivit de cel puțin o lună, care însă va putea fi prelungit din motive importante. Obligațiunile reciproce neconsiderate ale proprietarului imobilului, menționate în § 22 al legii din 11 Decembrie 1907 f. l. i. nr. 246, se vor considera ca sarcini vechi cari trebuie declarate. Împreună cu dispunerea adnotațiunii dacă nu este acum pendent un proces asupra declarațiunii declarate, se va introduce din oficiu o desbateri, la care se vor cita declarantul, acela contra căruia declararea este îndreptată precum și toți aceia, cari sunt interesați după conținutul cărții funduare.

Scopul acestei debateri este în prima linie de a face o învoială între părțile interesate.

Pentru a realiza un acord va conduce judecătorul toate cercetările necesare pentru lămurirea cauzei, în caz de necesitate chiar la fața locului. Dacă se realizează un acord, judecătoria va trimite părțile pe cale de judecată, și anume va conferi rolul de reclamant aceluia, care ține la modificarea unei înscrieri, fixându-se un termen pentru introducerea acțiunii, care poate fi prelungit din motive importante.

Dacă acțiunea n'a fost introdusă în termenul fixat, se va șterge adnotațiunea anunțării la cererea unui interesat după ascultarea părții adversare, nici odată însă din oficiu.

La fel se va proceda și în cazul, când acțiunea a fost definitiv respinsă sau necondiționat retrasă (Decizia Curții de Apel din Viena din 30 Mai 1899 nr. R. 105).

Deslipirea unui bun public, care la noua întocmire a cărților funduare a fost trecut ca bun privat,

poate fi reclamată de instanța administrativă prin o simplă cerere și nu pe cale de judecată (Decizia Curții pe Casație pin 27 Ianuarie 1884 nr. 255).

Modificarea, asupra căreia au căzut de acord ambele părți, se va trece în cartea funduară, această înscriere are efectul unei înscrieri tabulare, ca și o înscriere existentă la deschiderea cărții funduare care n'a fost contestată.

Acelaș efect îl are și o înscriere, cu privire la care a fost neglijat termenul pentru contestarea pe cale de judecată sau cu privire la care acțiunea a fost definitiv respinsă sau necondiționat retrasă. După trecerea modificării convenite în tabulă, poate fi radiată și adnotațiunea anunțării, devenind fără obiect.

Acțiunea introdusă nu poate fi obiectul unei adnotațiuni —, doară numai atunci când pretențiunea valorificată în acțiune întrece limitele celei anunțate, — fiindcă nu e dat cazul unei adnotațiuni de litigiu, admisibile după dispozițiunile §§ 21, 59—72 al legii generale funduare (Decizia Curții de Casație din 15 Octombrie 1885 nr. 11837 G. U. 10755).

Rectificarea situației de proprietate în urma anunțării are putere retroactivă începând cu data deschiderii cărții funduare; înscrierile făcute în baza unei situații de proprietate eronate devin după rectificare fără efect.

Din dispozițiunile legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. nr. 96, în special din dispozițiunile §§ 3, 6, 7, 8, 9 și 11 rezultă clar, că data deschiderii cărții funduare noui nu este nicidecum decisivă pentru valabilitatea înscrierilor existente la această dată. Aceste înscrieri sunt numai condiționat valide și eficacitatea lor depinde de rezultatul procedurii, care intenționează rectificarea eronărilor și defectelor intervenite la întocmirea cărții funduare.

Dacă rezultă pe urma anunțării în termenul prevăzut de § 5 și desbaterilor făcute din oficiu conform § 8, că a survenit la deschiderea cărții funduare o eroare cu privire la numirea proprietarului unui scop tabular, că proprietatea a fost a altei persoane și dacă conform § 9 al. 2 modificarea situației de proprietate a fost trecută în tabulă în concordanță cu rezultatul desbaterilor, atunci nu se referă această modificare la termenul efectuării, respective anunțării, ci la termenul deschiderii cărții funduare; aceasta este o rectificare a înscrierii primordiale, nu însă o nouă înscriere. După dispozițiunile § 11 al. 1 al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. nr. 96 înscrierea astfel făcută are efectul unei înscrieri tabulare, pe când înscrierea înlăturată devine fără efect.

Din aceasta rezultă ca o consecință necesară invaliditatea acestor fel de înscrieri, cari au fost dobândite în cursul procedurii de rectificare asupra situației tabulare, existente la deschiderea cărții funduare, fiind că efectul ei depindea de validitatea celor din urmă. (Deciziunea Curții de Casație din 29 Aprilie 1890 No. 3863, G. U. N. 13261.)

Omiterea anunțării pretențiunii de proprietate are drept efect pierderea dreptului de a valorifica această pretențiune față de acele persoane, cari au dobândit de bună credință drepturi tabulare în baza înscrierilor cuprinse în cartea funciară, cari nu au fost contestate.

Deși devine înscrierea formal definitivă prin omiterea anunțării dreptului de proprietate, totuși nu este exclusă combaterea înscrierii în fond din motive juridice.

Obiecțiunea dobândirii prin uzucapiune este de obicei admisibilă, fiind uzucapiunea prin posesiune naturală conform § 1498 cod. civ. posibilă și contra proprietarului tabular. Aceasta nu s'a modificat nici prin legile referitoare la noua întocmire a cărților funduare, considerând că aceste legi și dispozițiunile privitoare la ele se referă numai la organizarea internă a cărților funduare, ce se vor întocmi, fiind că chiar din acest scop rezultă că omiterea combaterii în procedura de rectificare a unei înscrieri trecute la nouă întocmirea a tabulei poate avea numai o valabilitate formală, nu poate însă împiedica pe acela, care se simte jignit în fond, să valorifice dreptul său pe cale de judecată ordinară.

Pierderea dreptului de a valorifica pretențiunea de proprietate față de o a treia persoană, ce este de bună credință, va avea loc și atunci, când a fost făcută vr'o rezervă în procesul verbal dresat asupra cercetărilor la întocmirea noii cărți funduare, însă nu a fost înscrisă anunțarea drepturilor rezervate.

La deschiderea noii cărți funduare instanța tabulară va alcătui de acord cu comisarul o însemnare exactă după formularul 27 asupra acelor cazuri, în cari a fost adnotată înaintarea unei acțiuni. Instanța tabulară se va informa cel puțin odată pe lună asupra continuării proceselor respective și va nota rezultatul informațiilor în coloana respectivă a însemnării.

Dela înscrierea rezultatului acestor procese în cărțile funduare depinde durata termenului în primul edict. Instanța tabulară este în consecință obligată a ține seama de acestea și dacă s'ar ivi necesitatea prelungirii termenului de edict se raporteze la timp Curții de Apel. Termenul pentru introducerea obiecțiilor în procedura de rectificare (al doilea edict § 14) poate fi redus până la 3 luni în sensul § 21 al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96.

Inchiderea cărții funduare vechi

Cu finea zilei, care premerge deschiderii cărții funduare noui se vor închide fasciculele vechi ale cărților funduare vechi. Inchiderea se va face cu o stampilă care s'ar prezenta astfel: „închis la..... în urma deschiderii fasciculei No..... a noii cărți funduare.....”. Data închiderii și numele comunei cadastrale vor fi acum în stampile și se va trece numai numărul fasciculei noi.

Insemnarea cu stampilia se va face pe fiecare pagină.

Anunțarea drepturilor de grevare

Pot fi obiect de anunțare numai acele drepturi de grevare asupra unui corp tabular, cari sunt potrivite de a fi înscrise în tabulă, făcându-se înscrierea lor ca „sardine vechi“.

Pretențiunile proprietarului asupra servituțiilor legate de bunul său aparțin anunțării conform § 7 litera b al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96.

Anunțarea drepturilor de grevare va conține ca fiecare petiție tabulară o cerere precis determinată, în consecință ea va trebui să pricizeze dreptul anunțat alăturând documente, dacă ele există precum și rangul pretins; în fine să se inducă corpul tabular după numirea lui în cartea nouă funduară.

Această dispoziție este de aceia motivată, pentru că anunțarea drepturilor de grevare nu este numai de adnotat în cartea funduară, ca anunțarea preten-

ființelor de proprietate, ci dreptul de grevare pretins trebuie de înscris; astfel că în consecință va fi necesară o cerere corespunzătoare, precum și înaintarea documentelor aflătoare.

Dacă în practică se primesc și anunțări fără documente, aceasta se face pe motivul, că partea adversară are calea de atac a obiecțiunii.

Curtea de Casație — decizia din 20 Aprilie 1881 No. 3438 G. U. 8363 — decide, că fiecare anunțarea ori și cărui drept real, care a fost trecută în termenul prevăzut de edict, va fi de rezolvit în sensul legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96 rezervând părții adversare introducerea de obiecțiuni.

În practică nu se cere anexarea de copii ale documentelor, pentru că efectul sarcinilor vechi înscrise nu se bazează pe documente, ci pe omiterea sau înlăturarea obiecțiunilor. Anunțarea drepturilor de grevare se poate referi la tot corpul tabular sau numai la unele părți ale acestuia. În acest ultim caz creditorul ipotecar este îndreptățit să ceară deslipirea părților grevate și întocmirea unui nou corp tabular (§ 13 al legii generale funduare).

Omiterea anunțării a unui drept, potrivit pentru înscrierea tabulară în procedura de rectificare, nu împiedică acționarea uzucapiunii acestui drept.

Înscrierea de sarcini vechi este admisibilă numai la corpuri tabulare, cari până acum n'au fost trecute în tabulă, fiindcă în aceasta — atât timp cât cercetările n'au fost conduse și n'a fost întocmită fascicula nouă în cartea funduară — nu puteau fi dobândite drepturi reale printr'o înscriere în cartea funduară conform legii funduare și conform dispozițiilor § 321 cod. civ., ci numai prin mijloacele comune de dobândire.

Pentru ca un astfel de drept să devină tabular, este necondiționat necesară anunțarea lui la timp (§ 7 aliniatul ultim al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96.)

Considerând că la corpurile tabulare, cari erau acum înscrise în cartea funduară, puteau fi dobândite drepturile reale numai prin înscrierea regulată în cărțile funduare conform § 321 cod. civ., este inadmisibilă anunțarea de sarcini vechi la un imobil, pentru care era acum alcătuit un corp tabular, chiar atunci când sarcina anunțată n'a fost înscrisă în tabula veche. (Decizia Curții de Casație din 10 Octombrie 1883 No. 10719 G. U. 9593.)

În conformitate cu dispozițiile § 13 al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96 se vor trece drepturile de grevare anunțate la corpurile tabulare respective cu inscripția „sarcini vechi“. Dacă însă sarcina anunțată a fost acum trecută în cartea funduară veche și dacă transcrierea a fost omisă din eroare, cel în drept poate să anunțe numai dreptul său real, nu însă sarcina veche.

Înscrierea sarcinilor vechi se va face în ordinea anunțărilor pe o foaie separată cu indicarea „sarcini vechi“, care a fost alcătuită acum în procedura de întocmire. Este lucru natural că înscrierile din foaia „sarcini vechi“ să primeze sarcinilor din foaia de sarcini ordinare; dară rangul înscrierilor în foaia de sarcini nu este nici decum stabilit, fiindcă acesta poate fi contestat atât în foaia pentru sarcinile vechi, cât și în foaia de sarcini ordinare.

Este posibil că prin multiplele modificări în foaia pentru „sarcinile vechi“ să sufere supraprivirea atât de necesară și de dorită în tabulă; de aceea Curtea

de Apel poate dispune conform prevederilor § 18 al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96 ca sarcinile vechi să fie trecute în o nouă foaie în ordinea corespunzătoare rangului. Bineînțeles că Curtea de Apel numai atunci poate dispune aceasta, dacă instanța tabulară lămurind starea de fapt va face o propunere corespunzătoare.

Anunțarea acelor drepturi de grevare a căror trecere a cerut-o cel în drept în ziua, sau după ziua, în care a fost publicată introducerea procedurii de rectificare și considerarea proiectului de cărți funduare ca nouă carte, nu este necesară, dacă el a dobândit dreptul acesta în ziua sau după data deschiderii noii cărți funduare și dacă cel în drept nu cere trecerea acestui drept ca sarcină veche.

Despre obiecțiune

Curtea de Apel va emite, după expirarea termenului fixat prin primul edict, un al doilea edict. Și acest edict va desemna teritoriul, la care se referă cartea funduară și pentru care a fost executată sau complectată înscrierea sarcinilor, și va provoca pe toți — cari se simt jigniți în drepturile lor prin situația și rangul sarcinilor înscrise, — să facă obiecțiunea lor în termenul fixat, fiindcă în caz contrar vor avea înscrierile efectul de înscrieri tabulare. Obiecțiunea poate fi așa dară îndreptată contra dreptului înscris, precum și contra rangului.

Obiecțiunea este însă inadmisibilă în contra înscrierii dreptului de proprietate, fiindcă pretențiunile de proprietate pot fi combătute numai prin anunțare conform § 7/a al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96, Edictul va conține și termenul cu ziua ultimă, în care va fi de introdus obiecțiunea. Acest termen poate fi redus conform dispozițiilor § 85 alineatul ultim al ordonanței din 11 Octombrie 1907 f. l. i. No. 243. Dispozițiile § 14 al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96 referitoare la durata termenului au fost așa dară derogate.

Obiecțiunea va fi simplu redijată și nu reclamă anexarea de documente.

Obiecțiunea se va adnota în cartea funduară la articolul combătut și dacă nu e acum pendentă o acțiune în această cauză, se va introduce totodată din oficiu o desbatere cu toți interesații. Obiecțiunea întârziată se va respinge din oficiu.

Scopul desbaterilor e de a obține un acord între cei interesați. Discutarea și protocolarea pretențiilor și întâmpinărilor reciproce e numai într'atât necesară, întrucât ea va avea să precizeze care din părți va trebui să se constituie ca reclamant.

În această direcție poate fi admis ca principiu general, că rolul de reclamant se va atribui aceluia, care ținde la o modificare a stării tabulare pricinuite prin anunțare, în toate cazurile însă, în cari a fost înscris dreptul fără documente, numai pe baza anunțării, se va determina acela ca reclamant, care a făcut anunțarea, fiindcă el are mai întâi să probeze dreptul pretins.

Dacă este stabilită posesiunea dreptului pretins atunci se va constitui proprietarul bunului ca reclamant.

Excepția prevăzută de § 84 al regulamentului din 11 Octombrie 1907 f. l. i. No. 243 am discutat-o mai înainte.

Dacă se arată în obiecțiune sau la desbatere în procedura de rectificare stingerea unui drept trecut,

atunci va introduce acțiunea, acela care a înaintat obiecțiunea, așa dară acela, care afirmă stingerea.

Curtea de Casație pronunță în decizia din 19 Decembrie 1882 No. 10517 G. U. 13402, că dovada plății a unei pretențiuni anunțate are ca urmare, că acela ce afirmă plata, să fie trimis pe cale de judecată.

Dacă se realizează un acord se va trece modificarea convenită în cartea funduară și se va radia adnotațiunea obiecțiunii.

Un efect similar îl au și înscrierile existente în foaia de sarcini la deschiderea cărții funduare sau înscrierile făcute pe urma unei anunțări atunci, când obiecțiunea n'a fost făcută în termen, sau dacă partea care a făcut obiecțiunea și a fost trimisă pe calea de judecată a pierdut termenul sau procesul intentat.

Dacă a fost omisă introducerea, înscrierea necontestată are efectul unei înscrieri tabulare. Aceasta însă nu exclude, că înscrierea în baza anunțării să poată fi combătută din motive în fond, deși a fost omisă introducerea obiecțiunii. Contestarea trebuie însă făcută până în trei ani contra o a treia persoană care este de bună credință, contra altora în termenul de prescripțiune.

Dispozițiunile § 15 al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96 nu se aplică sarcinelor, cari era acum trecute în cartea veche funduară.

Adnotațiunea obiecțiunilor se va radia și atunci, când acela ce a făcut obiecțiunea a fost trimis pe cale de judecată și a pierdut termenul pentru întraucerea acțiunii sau a pierdut procesul.

Dacă însă a pierdut partea adversară (adversă a celeia ce a făcut obiecțiunea) termenul fixat pentru introducerea acțiunii sau ulterior procesul, obiecțiunea a devenit incontestabilă; în consecință se va șterge sau se va rectifica înscrierea în măsura obiecțiunii făcute sau a hotărârei date. Aceste dispozițiuni se vor lua numai la cererea celui interesat, după ce va fi ascultată partea adversară, nu însă din oficiu.

Adnotațiunea devenită însă fără obiect poate fi din oficiu radiată.

Procedura de rectificare prevăzută de legea din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96 se va aplica nu numai la noua întocmire a cărților funduare, dară și la completarea, reconstituirea și modificarea cărților funduare.

Dacă se ivește necesitatea reconstituirii cărții funduare, pentru faptul că nu se poate întrebuința în total sau în parte, sau s'a pierdut, procedura de rectificare se va introduce numai în măsura necesară pentru reconstituirea cuprinsului cărții funduare. (§ 21 al legii acum citate.)

Dacă se va dispune prin lege o modificare generală sau parțială a cărților funduare, care ar influența raporturile de posesiune și proprietate, se vor aplica analog §§ 1—7. lit. a și 8—11 ai legii acum citate. Dacă această modificare influențează și situația sarcinelor se va proceda în conformitate cu dispozițiunile §§ 7 lit. b și 12—19 ai acestei legi. Bine înțeles, că în ambele cazuri se va ține seama că dispozițiunile legii din 11 Decembrie 1906 f. l. i. No. 246 și a ordonanței din 11 Octombrie 1907 f. l. i. No. 243.

Legea din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 69 referitoare la rectificarea cărților funduare se va aplica analog și cărților miniere.

Curtea de Casație prin Decizia No. 5610 din 16

Mai 1893 s'a exprimat, că la termenul cari formează accesoriile unei mine nu este aplicabilă procedura de rectificare acum menționată.

Raporturile între legea minelor publicată în Monitorul Oficial No. 143 din 4 Iulie 1924 și cartea minieră din Bucovina reclamă un studiu separat, al cărui rezultat îl vom publica ulterior.

Procedura de rectificare se va aplica conform dispozițiunilor § 21 al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96 și la modificări în întinderea unei comune cadastrale, putându-se executa această aplicare în mod analog și de acela esențial în fond simplificat.

Procedura de rectificare va putea fi cu siguranță omisă, dacă vor fi de trecut numai câteva fascicule ale cărții funduare a unei comune în cartea funduară a altei comune fără modificarea raporturilor de posesiune, proprietate și a sarcinelor, la care ocazie a fost modificată numai numirea parcelelor și a fost constatată indentitatea noilor parcele cu cele vechi numai prin audierea părților.

Căile de atac

În legea referitoare la procedura de rectificare nu aflăm dispozițiuni, dacă deciziile pronunțate în cursul acestei proceduri pot fi atacate prin recurs.

Curtea de Casație acceptă în decizia No. 263 din 15 Ianuarie 1873 punctul de vedere, că sunt admisibile întimpinări și recursuri contra deciziilor Curții de Apel date în cursul procedurii conform legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96, fiindcă această lege nu ia dispozițiuni referitoare la remediile legale, în consecință ele ar putea fi admisibile conform procedurii grațioase (§ 9 al patentului imperial din 9 August 1854 f. l. i. No. 208). Cred că aceasta decizie este acceptabilă, fiindcă dă părților posibilitatea de a remedia greșeli sau acte înjuste.

Practica într'adevăr a acceptat regula, că în general, întrucât legea nu admite alte remedii legale (anunțare, obiecțiune), deciziile date pot fi atacate cu recurs, că deciziile nu vor fi considerate ca decizii tabulare, ci vor fi tratate conform dispozițiunilor procedurii grațioase. În consecință sunt admisibile și întimpinări; termenul pentru înaintarea recursului e 14 zile; se vor primi și recursuri întârziate; sunt admisibile și recursuri extraordinare.

Recursurile sunt însă admisibile contra termenelor edictale fixate de Curtea de Apel (§ 24, precum și contra deciziilor, prin cari s'a dispus înscrierea unui drept anunțat într'o fascicolă tabulară nouă. (Deciziile Curții de Casație No. 3313 din 22 Aprilie 1879, No. 4212 din 13 Aprilie 1880.)

Termene

Termenele fixate prin edicte nu pot fi prelungite. În mod excepțional și din motive speciale poate Ministrul Justiției la propunerea Curții de Apel admite prelungirea unui termen. (§ 24 al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96.)

Termele acordate de instanța tabulară pentru introducerea unei acțiuni pot fi prelungite din motive importante §§ 9 și 15 ai legii citate.)

Tratamentul cererilor părților, cari au fost trimise pe cale de judecată pentru acordarea prelungirii ter-

menelor este controversat. Fie că se consideră ca cereri în procedura grațioasă, fie că se cred decizive dispozițiunile procedurii civile.

În procedura de rectificare nu se adjudecă cheltueli, fiind aceasta procedura grațioasă, și în consecință nu sunt aplicabile dispozițiunile procedurii civile.

Din acelaș motiv nu se adjudecă nici cheltueli de recurs.

Complectarea cărților funduare

Complectarea cărții funduare va fi necesară, dacă vor fi de trecut în această carte terenuri, cari n'au fost cuprinse în cartea funduară. Motivele pentru aceasta pot fi diferite: Fie că terenul respectiv din eroare n'a fost trecut la întocmirea noii cărți funduare, fie că acest teren a fost bun public și ca atare exclus dela înscrierea în cartea funduară.

Complectarea cărții funduare nu se va face atunci, când a fost formată dintr'o parcelă înscrisă în cartea funduară prin modificarea obiectului o nouă parcelă dacă de ex. dintr'o parcelă de teren prin clădire pe o parte a ei a fost formată o parcelă de clădire, așa că există acum două parcele fără ca mărimea lor să fi fost modificată.

La complectarea cărții funduare se va aplica în conformitate cu dispozițiunile § 42 al legii din 8 Martie 1873 f. l. pr. No. 23 în mod analog procedura pentru întocmirea cărților funduare.

Procedura se va introduce în consecință din oficiu și în cazul, când partea va cere alipirea de terenuri, cari nu sunt înscrise în vre'o carte funduară, la fascicola sa, fără a cere introducerea procedurii de complectare.

Procedura de complectare se va conduce de acea judecătorie, care conduce cărțile funduare referitoare la imobilul care e obiectul complectării. De prezent este numai judecătoria exclusiv competentă în circumscripția căreia e situat imobilul la care se referă complectarea — înainte putea fi compent și tribunalul. Această competență nu poate fi înlăturată nici pentru acele terenuri, cari vor fi de trecut în așa numitele fascicule de corpuri d'omonicale, în cartea minieră sau în cartea pentru căile ferate.

Delegațiunea altei judecătării decât acelei competente, este exclusă din următoarele motive: La complectarea cărții funduare se vor executa din oficiu cercetările necesare referitoare la constatarea pretențiunilor asupra terenului ce va fi de trecut în cartea funduară. Judecătorul va ține seama de toate raporturile cunoscute, de aceia pot fi încredințate cercetările numai acelei judecătării care are exactă cunoștință de împrejurările locale. În consecință nu este oportun, ca cercetările acum menționate să fie executate de altă judecătorie decât de acea competentă.

Numai acela e în drept să ceară complectarea cărții funduare, care poate proba prin documente dobândirea terenului care va fi obiectul complectării sau cel puțin posesiunea de fapt a acestui teren.

Dacă e vorba de un bun public se va produce contractul cu Statul, sau cu reprezentanța comunală, dupăcum terenul a fost proprietatea Statului sau a Comunei; dacă însă terenul respectiv numai din eroare a fost tratat ca bun public, este suficientă declarațiunea instanței competente că respectivul teren nu constituie un bun public.

Dacă nu este nicăiri trecut terenul la care se

referă complectarea atunci se va proba posesiune de fapt. Această probă va putea fi făcută și prin un certificat al primăriei. Dacă nu există o astfel de probă, judecătoria va constata posesiunea de fapt prin cercetări corespunzătoare.

Părțile vor înainta și schițe asupra părților de parcele dobândită de ei.

Dacă însă aceste terenuri au făcut parte dintr'un bun public judecătoria își va procura din oficiu schițele necesare, fiind procedura de complectare oficială.

Dacă se cere trecerea de parcele locale (d. ex. șosele sau piețe într'o comună) în cartea funduară ca proprietate a comunei — parcele care ca bun comunal nu pot fi obiect a cărții funduare (§ 288 cod. civ.), — atunci trebuie probat, că acele parcele au trecut în proprietatea privată a comunei, că ele în consecință sunt obiect de drept privat și numai fac parte din bunul comunal, ci sunt o parte a averii comunale.

(Codul civil austriac face distincție între bunuri comunale și avere comunală; după cum servesc la uzul fiecărui membru al comunității, sau sunt destinate spre acoperirea cheltuelilor comunității.)

Procedura de complectare poate fi aplicată sau la cererea unei părți, sau în urma unui anunț al oficiului cadastral. Cereri de complectare vor fi de înregistrat în registrul NC (§ 245 al regulamentului pentru serviciul intern.) Abia rezolvirea Curții de Apel — prin care intră în vigoare fascicola provizorie ca carte funciară — se va trece în registrul jurnal al oficiului tabular. Dacă însă cererea de complectare a cărții funduare conține totodată și cererea de alipire la o fascicole acum existentă, ea va fi imediat de trecut în registrul jurnal.

Procedura

Procedura referitoare la complectarea cărților funduare se compune de două părți, din procedura referitoare la cercetări și din procedura de rectificare.

Procedura referitoare la cercetări

Cercetările intenționează stabilirea, dacă terenul care avea să fie trecut în cartea funduară este grevat cu drepturi în favorul unei a treia persoană. Cum am accentuat, dispozițiunile procedurii pentru întocmirea cărților funduare se vor aplica analog și la complectarea cărților funduare prin înscrierea unui imobil, care încă n'a fost trecut într'o carte funduară.

Pentru a obține un procedeu uniform la complectarea cărților funduare prin trecerea de imobile, cari nu sunt înscrise într'o carte funduară, Ministerul Justiției a dispus prin ordonanțele din 9 Ianuarie 1889 foaia ordonanțelor Ministerului Justiției și No. 25007/3 din 15. Ianuarie 1904 modificări ale dispozițiunilor referitoare la întocmirea cărților funduare, cari le vom discuta în cele ce urmează:

E suficientă o exactă desemnare a imobilului și la părți de parcele, prin anexarea unei schițe de situație; nu este necesară nici alcătuirea însemnării asupra imobilelor ce vor fi de trecut din nou, nici a însemnării ale posesorilor.

Cercetările nu se vor face la fața locului, cum prevede legea pentru întocmirea cărților funduare, ci exclusiv la judecătorie. În acest scop se va fixa o

audiență, la care vor fi citați petiționarii, toate părțile interesate cunoscute și doi oameni de încredere.

Ziua fixată se va face cunoscută prin edict, prin care se vor înștiința toți interesații să se prezinte la audiență și să înainteze toate documentele referitoare la imobilul din chestie care le posed. Acest edict nu trebuie publicat în gazeta oficială, totuși se va griji în orice alt mod de publicarea lui. Astfel se va transmite comunelor interesate și celor învecinate, cari vor fi sesizate să remită edictul cu adnotațiunea de când și până când a fost afișat, pentru a fi anexat dosarului asupra cercetărilor.

Dacă e vorba de parcelele unui bun public, se vor cita la audiență organele cărora li-i încredințată administrarea bunurilor publice, astfel primarul, procuratura de finanță sau prefectul.

Dacă există vre-o îndoială ce fel de bun public constituie o parcelă, se va stabili dacă e bun al unei comune sau al Statului. Dacă există controversă, dacă parcela e bun public sau privat, se va stabili dacă se află în posesiunea petiționarului.

În conformitate cu dispozițiunile §-ului 20 al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. nr. 96 se va lămuri la imobilele, cari constituie un bun public, dacă aparțin unei a treia persoană drepturi reale asupra acestora.

La audiență se vor stabili drepturile legate de posesiunea imobilului, precum și servitușile urbane și rurale.

Judecătoria va examina și cercetările făcute la întocmirea cărților funduare, pentru a constata, cum au fost tratate imobilele a căror trecere se cere, în special dacă ele n'au fost trecute în vre-o fascicolă sau dacă n'au fost formate dintr'o altă parcelă.

Asupra cercetărilor se va dresa un proces verbal.

Întocmirea unei coale de posesiune nu este necesară. Aceasta rezultă atât din dispozițiunile ordonanței Ministerului Justiției din 9 Ianuarie 1889 foaia ord. Min. Just. nr. 4 (punctul 3), precum și din raționamentul, că complectarea cărților funduare se referă în general numai la una sau câteva parcele, în consecință nu există necesitatea de a alcătui o coală de posesiune ca și la întocmirea cărților funduare, la care trebuie considerate toate parcelele unei comune cadastrale, fapt care reclamă o aranjare exactă a parcelor după posesor.

Elaboratul asupra cercetărilor se va depune în consecință, fără a întocmi o coală de posesiune, la primarul acelei comune spre cunoștință publică, în a cărei hotare este situată parcela care va fi de trecut. Se va publica totodată prin edict, că dosarul asupra cercetărilor va fi depus 14 zile în cancelaria comunei și că obiecțiuni contra exactității cererii și cercetărilor făcute pot fi introduse oral sau în scris în acest termen, sau la o audiență fixată.

Publicarea acestui edict se va executa la fel după cum am relevat mainainte.

Și în acest caz vor înainta primarii judecătoriei edictele cu indicațiunea decând au fost afișate, pentru că toată procedura, în consecință și publicațiunea se vor examina de președintele tribunalului și de Curtea de Apel.

Comuna, la care a fost depus elaboratul asupra cercetărilor, va înainta judecătoriei deodată și obiecțiunile eventual introduse. Dacă n'au fost introduse obiecțiunile nici la judecătorie se va nota aceasta.

Procedul după înaintarea cercetărilor a fost modificat prin ordonanța Ministerului Justiției nr. 25007—3 din 15 Ianuarie 1904 și anume în felul următor:

Fascicola nouă nu va fi imediat întocmită, ci abia după ce va fi pronunțată hotărârea Curții de Apel și numai pentru cazul, când din imobilul, ce va fi de înscris, ar fi de format un corp tabular separat, sau dacă nu există vre-o piedică legală contra alipirii imobilului la un corp tabular existent.

Actul oficial, ce trebuie executat după pronunțarea hotărârii Curții de Apel va trebui preparat prin întocmirea unui proiect în baza rezultatului cercetărilor în așa fel, că acolo unde va fi necesară o nouă fascicolă, să fie întocmit un proiect al acestei fascicole, de altcum însă să fie făcută numai o copie a în care va fi de trecut imobilul ce trebuie înscris.

Această procedură la complectarea cărților funduare este strict necesară și nu este admisibil procedul aplicat de unele judecătorii, cari, — fără a face cercetări asupra cererii prin care se propune complectarea cărții funduare prin alipirea de părți ale unui bun public, — înaintează dosarul Curții de Apel pentru a lua o hotărâre conform dispozițiilor §-ului 20 al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. nr. 96.

Procedura de complectare intenționează de a stabili exactitatea raporturilor de posesiune și proprietate induse în cerere, și de a cerceta, dacă grevează drepturi reale imobilului; aceste cercetări formează baza hotărârii Curții de Apel, dacă va fi de introdus procedura de rectificare sau dacă ea poate fi omisă.

Partea, care va înainta cererea și în al cărei interes va fi introdusă și condusă procedura de complectare nu va avea să poarte alte cheltuieli decât timbrele pentru documente de cerere.

Elaboratorul asupra cercetărilor împreună cu proiectul sau copia fascicolei se vor înainta prezidiului tribunalului spre a fi examinate. Acesta își va da totodată și avizul, dacă procedura de rectificare trebuie introdusă sau dacă ea poate fi omisă. Înaintarea dosarului se va face în conformitate cu dispozițiunile §-ului 203 al regulamentului pentru serviciul intern.

Prezidiul tribunalului va examina, dacă instanța tabulară a observat toate prevederile legale. Dacă se vor constata lipsuri în elaboratul cercetărilor, atunci ele vor fi remise instanței tabulare cu o instruire corespunzătoare. Dacă corespunde elaboratul dispozițiilor legale prezidiul tribunalului îl va înainta Curții de Apel, pentru a proceda conform dispozițiilor §-ului 20 al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. nr. 96 dându-și avizul, dacă procedura de rectificare poate fi omisă.

După pronunțarea hotărârii Curții de Apel se va alcătui conform ordonanței Ministerului Justiției o nouă fascicolă, dacă imobilului va forma un corp tabular independent, sau dacă nu există vre-o piedică contra alipirii imobilului la un corp tabular existent.

Dacă însă imobilul va fi de trecut în foaia de avere a unui corp tabular existent, se va adăoga, dacă e o parcelă separată secției prime a foii de avere adnotându-se în partea a doua a foii A; dacă însă imobilul va fi de împreună cu o parcelă se va executa această înscriere în secția a doua a foii de avere.

Dacă imobilul va fi de alipit unui corp tabula

dintr-o altă comună cadastrală, nu se va putea ocoli alcătuirea unei noi fascicole, fiindcă fascicola poate fi alcătuită numai în acea comună cadastrală, în ale cărei hotare e situat imobilul ce va fi de înscris.

Ordonanța Ministerului Justiției din 15 Ianuarie 1904 acum citată modificând dispozițiile de până acuma nu găsește necesară întocmirea unei fascicole noi nici atunci, când ar dispune Curtea de Apel introducerea procedurii de rectificare, fiindcă conducerea acestei proceduri nu va întâmpina greutăți față de desemnarea exactă a imobilului, — și dispune adnotațiunea procedurii de rectificare în secția a doua a foii A, care va fi din oficiu de radiat după terminarea acestei proceduri.

Fascicola nouă va fi bineînțeles așa întocmită ca fiecare fascicolă tabulară.

Foaia de avere va conține în secția primă desemnarea parcelelor, care formează obiectul complexității. Dacă de ex. va fi de trecut în cartea funduară numai o parte a unei parcele de drum sau de piață, care constituie un bun public, atunci va fi parcela de divizat și se trece cu desemnarea provizorie, dacă inginerul hotarnic dela oficiul de evidență n'a fixat desemnarea definitivă.

Desemnarea părții de parcelă, care va fi de trecut, cu litere trebuie omisă. În secția a doua a foii de avere se va nota la înscriere, că fascicola nouă nu s'a alcătuit pentru parcela „Z“, la început data intrării cererii la judecătoria tabulară precum și ordinul de a forma noua fascicolă.

Referitor la introducerile în foaia de proprietate se va deosebi: dacă complexitatea va fi executată pentru că înscrierea imobilului care a fost acum în cartea funduară, a fost din eroare omis, sau pentru că imobilul constituie o parte din un bun public. În cazul prim se va înscrie acela ca proprietate, care era acum trecut în cartea veche funduară relevând și documentul de dobândire din această carte. În caz că între timp a avut loc o transmitere de proprietate se va trece succesorul proprietarului înscris în cartea veche funduară.

La imobile; cari numai din eroare n'au fost trecute în cartea funduară și au fost totdeauna bun privat, se vor trece în fascicolă numai acele sarcini, cari până la intrarea în vigoare a noii cărți funduare, erau înscrise în cartea veche funduară și aveau efect juridic acum la introducerea cererii de complexitate.

Așa fiind este absolut necesară cercetarea situației sarcinilor din acea fascicolă a cărții vechi funduare, din care a făcut parte imobilul ce va fi de înscris, precum și a publicațiunii, prin care a fost fixată intrarea în vigoare a noii cărți funduare. Dosarul referitor la complexitate i se va anexa în consecință extrasul din cartea veche, precum și dosarul referitor la întocmirea cărții vechi.

Procedura de rectificare

Procedura de rectificare va fi condusă în mod analog ca și la întocmirea cărților funduare. Curtea de Apel va examina procedura condusă de instanța tabulară și va decide, dacă se va introduce procedura de rectificare sau nu; ea însă nu este în drept să rezolve în fond cererea de complexitate, în consecință nu poate refuza cererea ca să se întocmească o nouă cererea de înscriere a proprietății sau de

sarcini; Curtea este numai în drept să dispună înaintarea documentelor necesare.

În general va fi de introdus din oficiu procedura de rectificare în conformitate cu dispozițiile § 20 al legii din 26 Iulie 1871 f. l. i. No. 96 cu modificarea, ca imobilul nou înscris să fie exact desemnat în edict, și că termenii edictali prevăzuți de §§ 6 și 14 al legii citate pot fi reduși până la 3 luni.

Curtea de Apel poate însă dispune ca procedura de rectificare să fie omisă, dacă terenul din nou trecut în cartea funduară a fost bun public și dacă rezultă din împrejurările notorii sau în mod demn de crezut documentat, că o a treia persoană nu posedă drepturi reale asupra acestui imobil.

Procedura de rectificare poate fi omisă și la imobile, cari n'au constituit un bun public, dacă față de întinderea și prețul lor neînsemnat nu se poate presupune, că o a treia persoană va valorifica drepturi private asupra lor, sau dacă o parcelă face parte în așa fel din bunul căruia îi aparține, încât este exclusă o grevare separată.

Bine înțeles că această presupunere trebuie să rezulte din cercetările conduse.

Procedura de rectificare poate fi așadar omisă, dacă un imobil a fost trecut numai din eroare în însemnarea asupra bunului public, de fapt însă până acum a făcut parte dintr'un bun privat și se află încă în posesiunea de fapt a proprietarului acestui bun.

Procedura de rectificare nu va fi de introdusă nici atunci, când înscrierea unei parcele în cartea funduară a fost omisă din cauza greșitei înscrieri a situației de posesiune, fiindcă astfel de greșeli trebuie din oficiu rectificate în conformitate cu dispozițiile ordonanței Ministerului Justiției din 26 Octombrie 1894, așa că o procedură de rectificare nu este necesară.

Bine înțeles, că și în acest caz trebuie să rezulte din cercetări dependența neîntreruptă a parcelei respective de proprietatea unui imobil și să excludă posibilitatea unei grevări separate.

Procedura de rectificare poate fi omisă și atunci, când se arată îndată după întocmirea cărților funduare, că singuritele imobile din eroare n'au fost trecute în cartea funduară, presupunând că la întocmirea cărților au fost considerate toate parcelele dintr'o comună cadastrală și dacă n'au fost anunțate oareși cari drepturi asupra imobilelor din chestie, este stabilit că ele nu sunt grevate cu drepturi reale.

Procedura de rectificare nu va putea fi omisă dacă parcela respectivă n'a fost considerată la întocmirea cărților funduară pentru că nu era trecută în însemnarea parcelelor.

Curtea de Apel va provoca judecătoria la publicarea primului edict în procedura de rectificare, să raporteze la înaintarea dosarului după expirarea primului termen edictal, dacă e grevată fascicola nou întocmită, fiindcă de la aceasta depinde publicațiunea unui nou edict.

Dacă n'au fost anunțată drepturi în termenul primului edict devine emiterea unui al doilea edict fără obiect. În conformitate cu dispozițiile § 3 al legii din 25 Iulie 1871 f. l. i. No. 96 Curtea de Apel va pronunța în hotărârea sa — fără privire dacă a fost introdusă o procedură de rectificare sau nu — de la care zi se va considera proiectul fascicolei noi ca cartea funduară sau de la care dată intră în vigoare alipirea unui imobil.

Această zi e în general data Deciziei Curții de Apel.

Petiționarul care a cerut introducerea procedurii de rectificarea va purta cheltuielile pentru publicațiunea edictelor.

Judecătoria va dispune publicațiunea edictului încasând dela parte taxa cuvenită.

Vor urma încă un articol referitor la corectarea cărților funduare și unul referitor la regulamentul prevăzut de art 66 al legii de unificare.

Dr. Vasile Boldur.

Corectarea tabelei

Comuna cadastrală:

Judecătoria:

La formularul 8 Nr.

Proces-verbal

desărit de comisarul desemnat pentru corectarea tabelei la

in referitor la fascicula Nr.

A) Situația bunului

Situatia tabulară		Cercetarea situației bunului	Situația nouă	Nr. curent a diferitelor grupuri de parcelle	Numele și adresa proprietarului ce va fi de introdus în tabulă	Numele părilor trimise pe cale de judecată	Adnotațiune
Nr. parcelle	Desemnarea parcelle (numărul casei fe-lul de cultură)						
1	2	3	4	5	6	7	8

Form. 12

B) Proprietarul tabular
C) Sarcina tabulare

Comuna cadastrală:

Tabloul imobilelor

partea stânga

partea dreapta

Situatia la începutul lucrărilor de constituire a tabelei				Distribuții ulterioare			
Numărul parcelle	Desemnarea parcelle (numărul ca-sel, felul de cul-tură)	Numărul procesului verbal form 17	coale de pro-prietate	fascicolel nou	Adnotațiune	Numărul parcelle	Desemnarea parcelle (numărul ca-sel, felul de cul-tură)
1	2	3	4	5	6	7	8

Form. 16

Comuna cadastrală:

Judecătoria:

Tabloul proprietarilor

Numele și alți indicii pentru desemnarea persoanei	NUMĂRUL		Adnotațiune
	coalei de posesiune	fascicolel noi	
1	2	3	4

Forma 18.

Form. 19

Comuna cadastrală:

Judecătoria:

Tabloul caselor

Numărul casei	Numele vulgar și altă denumire, sub care casă e îndeobște cunoscută	Numărul		Adnotațiune
		coalei de posesiune	fascicolel nou	
1	2	3	4	5

Nr.

Comuna cadastrală:

Judecătoria:

Nr. coalei de posesiune:

Nr. fascicolel nou:

Insemnare asupra posesiunii cadastrale

Numele imobilului și a posesorului după cadastrul foucler după cercetări:

Numărul parcelle	Desemnarea parcelle (Nr. casei fe-lul de cultură)	Cercetarea procesului	In tabulă înscris			Conotați nou	Nr. curent a grupurilor de parcelle diferite	Numele și adresa proprietarului ce trebe introdus în tabulă	Numele părilor trimise pe cale de judecată	Adnotațiune
			ca Nr. de par-celă	in fascicula Nr.	ca proprieta-tea lui					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Formular 17.